YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

22 päivänä marraskuuta 2005 *

Asiassa C-384/02,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Københavns Byret (Tanska) on esittänyt 14.8.2002 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 25.10.2002, saadakseen ennakkoratkaisun rikosasiassa, jossa vastaajina ovat

Knud Grøngaard ja

Allan Bang,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans ja A. Rosas sekä tuomarit J.-P. Puissochet, R. Schintgen, S. von Bahr (esittelevä tuomari), J. N. Cunha Rodrigues ja R. Silva de Lapuerta,

julkisasiamies: M. Poiares Maduro,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

* Oikeudenkäyntikieli: tanska.

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 24.3.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Grøngaard, edustajanaan advokat L. Kjeldsen,

— Bang, edustajanaan advokat J. Juul,

— Tanskan hallitus, asiamiehenään aluksi J. Bering Liisberg, sittemmin J. Molde,

— Ruotsin hallitus, asiamiehenään A. Kruse,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään N. B. Rasmussen ja G. Zavvos,

kuultuaan julkisasiamiehen 25.5.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sisäpiirikauppoja koskevien säännösten ja määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä marraskuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/592/ETY (EYVL L 334, s. 30) 3 artiklan a alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty rikosasiassa, jossa vastaajina olevia Knud Grøngaardia ja Allan Bangia syytetään værdipapirhandelsloven-nimisen lain (laki arvopaperikaupasta), jolla on saatettu direktiivi 89/592 osaksi Tanskan oikeusjärjestystä, rikkomisesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Direktiivin 89/592 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. 'sisäpiiritiedolla' julkistamatonta ja luonteeltaan tarkkaa tietoa, joka liittyy yhteen tai useampaan arvopaperien liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan arvopaperiin ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisen arvopaperin tai kyseisten arvopaperien hintaan."

4 Saman direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on kiellettävä jokaista, jolla

— liikkeeseenlaskijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenyyden perusteella,

— liikkeeseenlaskijan pääomaan kohdistuvan osuutensa perusteella,

tai

— työhönsä, ammattiinsa tai tehtäväänsä liittyvän tiedonsaantimahdollisuuden perusteella

on hallussaan sisäpiiritietoa, käyttämästä tietoisesti hyväkseen tuota tietoa hankkimalla tai luovuttamalla omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti sellaisen liikkeeseenlaskijan tai sellaisten liikkeeseenlaskijoiden arvopapereita, jota kyseinen tieto koskee."

5 Kyseisen direktiivin 3 artiklan sanamuoto on seuraava:

"Jäsenvaltioiden on kiellettävä kaikkia 2 artiklassa säädetyssä kiellossa tarkoitettuja henkilöitä, joilla on sisäpiiritietoa hallussaan:

a) ilmaisemasta tuota sisäpiiritietoa sivulliselle, jollei tämä tapahdu osana kyseisen henkilön tavanomaisen työn, ammatin tai tehtävien suorittamista;

b) sisäpiiritiedon perusteella suosittelemasta sivulliselle sellaisten arvopaperien hankkimista tai luovuttamista taikka antamasta sivulliselle aihetta hankkia sellaisia arvopapereita, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi 1 artiklan 2 alakohdan loppukappaleessa tarkoitetulla jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden markkinapaikalla."

6 Direktiivin 89/592 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on ulotettava 2 artiklassa säädetty kielto koskemaan myös kaikkia niitä, joita ei mainita kyseisessä artiklassa ja jotka tietävät, että heillä on hallussaan sisäpiiritietoa, jonka lähteenä voi suoraan tai välillisesti olla vain 2 artiklassa tarkoitettu henkilö."

7 Tämän saman direktiivin 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot voivat antaa tämän direktiivin säännöksiä ankarampia tai niitä täydentäviä säännöksiä, jos näitä säännöksiä sovelletaan yleisesti. Ne voivat erityisesti laajentaa 2 artiklassa säädetyn kiellon soveltamisalaa ja ulottaa 3 artiklassa säädetyt kiellot koskemaan 4 artiklassa tarkoitettuja henkilöitä."

Kansallinen lainsäädäntö

8 Direktiivi 89/592 on saatettu osaksi Tanskan oikeusjärjestystä værdipapirhandelslovenin 34–39 ja 93–96 §:llä.

9 Kyseisen lain 35 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Arvopapereita ei saa ostaa tai myydä eikä niiden ostoa tai myyntiä saa suositella sellainen henkilö, jolla on hallussaan sisäpiiritietoa, joka voi olla merkityksellistä kyseisen kaupan kannalta."

10 Mainitun lain 36 §:n 1 momentin sanamuoto on seuraava:

"Henkilö, jolla on sisäpiiritietoa hallussaan, ei saa luovuttaa kyseistä tietoa sivullisille, jollei tämä luovutus tapahdu osana kyseisen henkilön tavanomaisen työn, ammatin tai tehtävien hoitamista."

11 Mainitussa 36 §:n 1 momentissa säädetty luovutuskielto koskee jokaista henkilöä, jolla on sisäpiiritietoa hallussaan, riippumatta siitä, onko hän direktiivin 89/592 2 artiklassa mainittujen henkilöiden joukossa, tai saanut muulla tavalla tällaista tietoa haltuunsa.

12 Værdipapirhandelslovenin 94 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään, että tämän saman lain 36 §:n 1 momentin rikkomisesta on tuomittava sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi kuudeksi kuukaudeksi.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

13 Bang on puheenjohtaja Finansforbundetissa, joka on rahoitusalan työntekijöiden ammattiyhdistys. Finansforbundetissa on noin 50 000 jäsentä.

14 Grøngaard oli työntekijöiden valitsema hallituksen jäsen pörssissä noteeratussa RealDanmark-nimisessä merkittävässä rahoitusyhtiössä, jolla on lähes 7 000 työntekijää. Finansforbundet oli nimittänyt hänet myös jäseneksi RealDanmarkin

konserniyhteistyötoimikuntaan (jäljempänä yhteistyötoimikunta). Yhteistyötoimikunta oli perustettu RealDanmarkin ja Finansforbundetin välisellä sopimuksella. Grøngaard edusti ammattiyhdistystä kyseisessä toimikunnassa. Grøngaard toimi lisäksi puheenjohtajana yhdessä Finansforbundetin 11 piiristä eli Kapitalkredsissa, jolla oli noin 6 500 jäsentä ja johon yli 90 prosenttia RealDanmarkin työntekijöistä oli ammatillisesti järjestäytynyt.

15 RealDanmarkin hallituksen ylimääräisen kokouksen jälkeen Grøngaard ilmaisi 23.8.2000 Bangille tietoja, jotka liittyivät suunnitelmaan aloittaa fuusioneuvottelut Danske Bankin kanssa, joka on niin ikään merkittävä rahoitusyhtiö Tanskassa.

16 Ajanjaksolla 28.8.–4.9.2000 Bang neuvotteli kahden varapuheenjohtajansa Madsenin ja Nielsenin sekä Christensenin, joka oli hänen työtoverinsa Finansforbundetin sihteeristössä, kanssa välittäen heille Grøngaardilta saamansa tiedot. Christensen osti 31.8.2000 RealDanmarkin osakkeita noin 48 000 eurolla.

17 Grøngaard osallistui RealDanmarkin 18.9.2000 pidettyyn hallituksen kokoukseen, jossa keskusteltiin fuusion yksityiskohdista. Hän osallistui 22.9.2000 pidettyyn yhteistyötoimikunnan ylimääräiseen kokoukseen, jossa myös keskusteltiin fuusion yksityiskohdista. Hän kääntyi 26.9.2000 uudelleen Bangin puoleen tarkoituksenaan antaa työntekijöille tietoa fuusion seurauksista. He keskustelivat muun muassa fuusion suunnitellusta aikataulusta sekä RealDanmarkin osakekurssien odotetusta noususta 60–70 prosentilla.

18 Bang välitti tietoja muun muassa fuusion suunnitellusta julkistamispäivästä ja odotetusta vaihtosuhteesta 27.9.2000 Finansforbundetin sihteeristön päällikölle Larsenille ja 28.9.2000 työtoverilleen Christensenille. Christensen osti 29.9.2000 noin 214 000 eurolla lisää RealDanmarkin osakkeita.

19 Tieto RealDanmarkin ja Danske Bankin fuusiosta julkistettiin 2.10.2000, ja RealDanmarkin osakkeiden kurssi nousi noin 65 prosenttia. Christensen myi RealDanmarkin osakkeensa 2.10.2000 ja 3.10.2000 saaden voittoa yhteensä noin 180 000 euroa. Hänet tuomittiin myöhemmin kuuden kuukauden vankeusrangaistukseen værdipapirhandelslovenin 35 §:n 1 momentin vastaisesta sisäpiirikaupasta.

20 Bangia ja Grøngaardia vastaan on nostettu syyte Københavns Byretissa sisäpiiritiedon luovuttamisesta tämän lain 36 §:n 1 momentin vastaisesti.

21 Asian käsiteltäväkseen saanut Københavns Byret on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdan vastaista, että henkilö luovuttaa sisäpiiritietoa, kun kyseinen henkilö on saanut sisäpiiritiedon siinä ominaisuudessa, että hän on työntekijöiden valitsema hallituksen jäsen siinä yrityksessä, jota sisäpiiritieto koskee, ja kun kyseinen sisäpiiritieto luovutetaan sen ammattijärjestön puheenjohtajalle, johon kuuluvat ne työntekijät, jotka ovat valinneet kyseisen henkilön hallituksen jäseneksi?

2) Onko direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdan vastaista, että henkilö luovuttaa sisäpiiritietoa, kun kyseinen henkilö on saanut sisäpiiritiedon yrityksen konserniyhteistyötoimikunnan jäsenen ominaisuudessa ja kun kyseisen sisäpiiritieto luovutetaan sen ammattijärjestön puheenjohtajalle, joka on valinnut kyseisen henkilön konserniyhteistyötoimikunnan jäseneksi?

3) Onko direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdan vastaista, että ammattijärjestön puheenjohtaja luovuttaa sisäpiiritietoa, kun kyseinen puheenjohtaja on saanut sisäpiiritiedon kysymyksessä numero 1 mainituissa olosuhteissa ja kun sisäpiiritiedon luovutus tapahtuu

a) puheenjohtajan kahdelle varapuheenjohtajalle

b) järjestön sihteeristön ylimmälle hallintojohtajalle ja

c) puheenjohtajan työtovereille järjestön sihteeristössä?

4) Onko direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdan vastaista, että ammattijärjestön puheenjohtaja luovuttaa sisäpiiritietoa, kun kyseinen puheenjohtaja on saanut sisäpiiritiedon kysymyksessä numero 2 mainituissa olosuhteissa ja kun sisäpiiritiedon luovutus tapahtuu

a) puheenjohtajan kahdelle varapuheenjohtajalle

b) järjestön sihteeristön ylimmälle hallintojohtajalle ja

c) puheenjohtajan työtovereille järjestön sihteeristössä?

5) Millainen merkitys on kysymyksiin numero 1–4 annettavien vastausten kannalta sillä, että luovutettu sisäpiiritieto

a) on tietoa siitä, että kahden pörssissä noteeratun yhtiön välillä on aloitettu fuusiota koskevat neuvottelut

b) on tietoa kahden pörssissä noteeratun yhtiön fuusiopäivästä tai

c) on tietoa pörssissä noteeratun yhtiön osakekurssin sen nousun suuruudesta, joka on odotettavissa, koska yhtiö aikoo fuusioitua toisen pörssissä noteeratun yhtiön kanssa?"

Ennakkoratkaisukysymykset

Alustavat huomautukset

22 Direktiivissä 89/592 kielletään sisäpiirikauppa tarkoituksena suojata sijoittajien luottamusta arvopaperien jälkimarkkinoilla ja näin ollen taata näiden markkinoiden häiriötön toiminta.

23 Siten direktiivin 89/592 2 artiklassa kielletään jokaista, jolla muun muassa hallintoelimen jäsenyyden tai työnsä, ammattinsa taikka tehtävänsä perusteella on hallussaan sisäpiiritietoa eli julkistamatonta ja tarkkaa tietoa, jolla saattaa olla huomattava vaikutus arvopaperin tai arvopaperien hintaan, käyttämästä hyväkseen tuota tietoa hankkimalla tai luovuttamalla mainittuja arvopapereita.

24 Direktiivin 89/592 3 artiklassa säädetään myös saman direktiivin 2 artiklassa mainittuja henkilöitä koskevasta kiellosta ilmaista sisäpiiritietoa sivullisille niiden henkilöiden lukumäärän rajoittamiseksi, jotka voivat käyttää hyväkseen tällaista tietoa luovuttamalla tai hankkimalla arvopapereita, joita kyseinen tieto koskee.

25 Tällainen kielto ei kuitenkaan ole ehdoton.

26 Direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdan mukaan kieltoa ilmaista sisäpiiritietoa ei sovelleta tilanteeseen, jossa henkilö ilmaisee sisäpiiritietoa osana kyseisen henkilön tavanomaisen työn, ammatin tai tehtävien suorittamista.

27 Vaikka tätä säännöstä voidaan, kun otetaan huomioon sen sanamuoto, soveltaa hyvin erilaisiin tilanteisiin, sitä on yleistä kieltoa koskevana poikkeuksena ja direktiivin 89/592 tehokkaan vaikutuksen valossa tulkittava suppeasti.

28 Se, että Grøngaard ja Bang ovat vastaajina rikosoikeudellisessa oikeudenkäyntimenettelyssä ja että tällaisessa menettelyssä sovelletaan rikosoikeuden laillisuusperiaatetta, ei vaikuta siihen, että direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohtaa on tulkittava suppeasti. Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 24 kohdassa, direktiivin soveltamisalasta tehtävä tulkinta ei määräydy sen mukaan, vedotaanko siihen siviilioikeudellisessa, hallinnollisessa vai rikosoikeudellisessa menettelyssä.

29 Lisäksi ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa, että oikeusvarmuuden periaatetta noudatetaan, kun direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettua kansallista oikeutta tulkitaan direktiivin sanamuodon ja tarkoituksen valossa (ks. yhdistetyt asiat C-74/95 ja C-129/95, X, tuomio 12.12.1996, Kok. 1996, s. I-6609, 26 kohta).

30 On myös muistutettava, että kansallisen tuomioistuimen velvollisuus vedota direktiivin sisältöön asian kannalta merkityksellisten kansallisen oikeuden säännösten tulkinnassa on kuitenkin rajallinen, erityisesti jos tällainen tulkinta johtaa siihen, että direktiivin säännöksiä rikkoneet henkilöt ovat direktiivin perusteella ja sen täytäntöönpanemiseksi annetusta laista riippumatta rikosoikeudellisessa vastuussa tai tätä vastuuta ankaroitetaan (ks. mm. asia 80/86, Kolpinghuis Nijmegen, tuomio 8.10.1987, Kok. 1987, s. 3969, Kok. Ep. IX, s. 215, 13 kohta ja em. yhdistetyt asiat X, tuomion 24 kohta).

31 Direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdassa säädetyn poikkeuksen ulottuvuuden osalta on todettava, että kun mainitun poikkeuksen soveltamisen edellytyksenä on, että sisäpiiritietoa ilmaistaan osana henkilön tavanomaisen työn, ammatin tai tehtävien suorittamista, siinä asetetaan ehto, jonka mukaan sisäpiiritiedon ilmaiseminen on perusteltua, jos tämän sisäpiiritiedon ilmaisemisen ja kyseisen työn, ammatin tai tehtävien suorittamisen välillä on läheinen yhteys.

32 Tämän ehdon ulottuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon direktiivillä 89/592 tavoitellut päämäärät.

33 Direktiivin 89/592 johdanto-osan toisesta viidenteen perustelukappaleesta ilmenee, että kyseisen direktiivin tarkoituksena on taata arvopaperien jälkimarkkinoiden häiriötön toiminta ja suojata sijoittajien luottamusta, johon vaikuttaa muun muassa se seikka, että sijoittajia kohdellaan yhdenvertaisesti ja suojataan sisäpiiritiedon väärinkäytöltä.

34 Näiden päämäärien valossa ja kun otetaan huomioon se seikka, että direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohta on poikkeussäännös, jota on tulkittava suppeasti, tällaisen tiedon ilmaiseminen on perusteltua ainoastaan, jos se on työn, ammatin tai tehtävien suorittamisen kannalta ehdottoman tarpeellista ja jos suhteellisuusperiaatetta noudatetaan.

35 Tapauksessa, jossa on kyse peräkkäisistä sisäpiiritiedon ilmaisemisista, näiden edellytysten on täytyttävä erikseen kunkin sisäpiiritiedon ilmaisemisen osalta, jotta ne kuuluvat direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamisalaan.

36 Kun on arvioitava sitä, onko sisäpiiritiedon ilmaiseminen tarpeellista, on lisäksi otettava huomioon se seikka, että jokaisella uudella sisäpiiritiedon ilmaisemisella voidaan lisätä vaaraa tämän tiedon käyttämisestä tarkoituksessa, joka on ristiriidassa direktiivin 89/592 kanssa.

37 Sen määrittämiseksi, onko sisäpiiritiedon ilmaiseminen yksittäistapauksessa perusteltua, on otettava huomioon myös se, miten arkaluonteista kyseessä oleva sisäpiiritieto on.

38 Erityisen varovaisia on oltava silloin, kun on kyse sellaisen sisäpiiritiedon ilmaisemisesta, jolla voisi ilmeisesti olla huomattava vaikutus kyseessä olevien arvopaperien hintaan. Tässä yhteydessä on todettava, että sisäpiiritieto, joka liittyy kahden pörssissä noteeratun yhtiön fuusioon, on yleensä erityisen arkaluonteista.

39 On myös todettava, että direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdassa säädettyä poikkeusta tarkasteltaessa on otettava huomioon sovellettavan kansallisen oikeuden erityispiirteet.

40 Se, mitä on pidettävä osana tavanomaisen työn, ammatin tai tehtävien suorittamista, nimittäin määräytyy yhdenmukaistamisen puuttuessa suurelta osin eri kansallisten oikeusjärjestysten tätä asiaa koskevien säännösten perusteella.

41 Lisäksi on muistutettava, että direktiivissä 89/592 säädetään vähimmäisvaatimuksista, jotka koskevat kieltoa käyttää hyväksi ja ilmaista sisäpiiritietoa.

42 Direktiivin 89/592 6 artiklan nojalla jäsenvaltiot voivat nimittäin antaa tämän direktiivin säännöksiä ankarampia tai niitä täydentäviä säännöksiä, jos näitä säännöksiä sovelletaan yleisesti.

Ensimmäinen ja toinen kysymys

43 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedustelee kahdessa ensimmäisessä kysymyksessään, joita on tarkasteltava yhdessä, onko direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdan vastaista, että henkilö luovuttaa sisäpiiritietoa, kun kyseinen henkilö on saanut sisäpiiritiedon siinä ominaisuudessa, että hän on työntekijöiden valitsema yhtiön hallituksen jäsen tai konserniyhteistyötoimikunnan jäsen, ja kun tällainen sisäpiiritieto ilmaistaan sen ammattijärjestön puheenjohtajalle, johon nämä työntekijät kuuluvat ja joka on valinnut kyseisen henkilön yhteistyötoimikunnan jäseneksi.

44 Tältä osin on ensinnäkin todettava, että pääomayhtiöiden hallinto-, johto- tai valvontaelinten asemasta ja toiminnasta sekä työntekijöiden edustajien asemasta ja tehtävistä näissä elimissä säännellään pääosin jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksissä.

45 Näin on myös yhteistyötoimikunnan aseman ja toiminnan osalta.

46 Tästä seuraa, että vastaus kysymykseen siitä, kuuluuko tällaisen henkilön tehtävien tavanomaiseen suorittamiseen se, että kyseinen henkilö ilmaisee sisäpiiritietoa mainitun ammattijärjestön puheenjohtajalle, määräytyy suurelta osin kyseessä olevan kansallisen oikeusjärjestyksen näitä tehtäviä koskevien säännösten mukaisesti.

47 Vaikka tällainen sisäpiiritiedon ilmaiseminen olisi sovellettavan kansallisen oikeusjärjestyksen mukaan sallittua, kuuluakseen direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamisalaan sen on myös tapahduttava tämän tuomion 22–42 kohdassa esitetyissä olosuhteissa.

48 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdan vastaista on se, että henkilö luovuttaa sisäpiiritietoa, kun kyseinen henkilö on saanut sisäpiiritiedon siinä ominaisuudessa, että hän on työntekijöiden valitsema yhtiön hallituksen jäsen tai konserniyhteistyötoimikunnan jäsen, ja kun tällainen sisäpiiritieto ilmaistaan sen ammattijärjestön puheenjohtajalle, johon nämä työntekijät kuuluvat ja joka on valinnut kyseisen henkilön yhteistyötoimikunnan jäseneksi, paitsi jos

— sisäpiiritiedon ilmaisemisen ja kyseisen henkilön työn, ammatin tai tehtävien suorittamisen välillä on läheinen yhteys, ja

— tämä sisäpiiritiedon ilmaiseminen on mainitun työn, ammatin tai tehtävien suorittamisen kannalta ehdottoman tarpeellista.

Kansallisen tuomioistuimen on tarkastelussaan otettava huomioon sovellettavien kansallisten säännösten valossa erityisesti

— se seikka, että mainittua poikkeusta kiellosta ilmaista sisäpiiritietoa on tulkittava suppeasti

— se seikka, että jokaisella uudella sisäpiiritiedon ilmaisemisella voidaan lisätä vaaraa tämän tiedon käyttämisestä tarkoituksessa, joka on ristiriidassa direktiivin 89/592 kanssa, ja

— se, miten arkaluonteista sisäpiiritieto on.

Kolmas ja neljäs kysymys

49 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedustelee yhteisöjen tuomioistuimelta kolmannessa ja neljännessä kysymyksessään, joita on tarkasteltava yhdessä, onko, ja missä olosuhteissa, direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdan mukaan sallittua, että ammattijärjestön puheenjohtaja luovuttaa sisäpiiritietoa työtovereilleen, kun kyseinen puheenjohtaja on saanut sisäpiiritiedon ensimmäisessä ja toisessa kysymyksessä mainituissa olosuhteissa.

50 Tältä osin on todettava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen ammattijärjestön toiminnasta ja tämän järjestön puheenjohtajan asemasta säädetään pääosin kyseessä olevassa kansallisessa oikeusjärjestyksessä, kuten kahdessa ensimmäisessä kysymyksessä mainittujen hallintoelinten ja yhteistyötoimikunnan osalta.

51 Tästä seuraa, että vastaus kysymykseen siitä, saako tällaisen ammattijärjestön puheenjohtaja ilmaista tehtäviensä yhteydessä sisäpiiritietoa sivullisille, määräytyy suurelta osin sovellettavan kansallisen oikeuden mukaisesti.

52 On muistutettava, että kuten tämän tuomion 47 kohdassa todettiin, vaikka tällainen sisäpiiritiedon ilmaiseminen olisi sovellettavan kansallisen oikeusjärjestyksen mukaan sallittua, kuuluakseen direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamisalaan sen on myös tapahduttava tämän tuomion 22–42 kohdassa esitetyissä olosuhteissa.

53 Tässä yhteydessä on myös muistutettava, että direktiivin 89/592 2 artiklan ja 3 artiklan a alakohdan mukaan niitä henkilöitä lukuun ottamatta, joilla on hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenyyden taikka liikkeeseenlaskijan pääomaan kohdistuvan osuutensa perusteella hallussaan sisäpiiritietoa, kieltoa ilmaista sisäpiiritietoa sovelletaan ainoastaan henkilöihin, joilla on hallussaan tällaista tietoa työnsä, ammattinsa tai tehtävänsä perusteella.

54 Edellä esitetyn perusteella kolmanteen ja neljänteen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdan vastaista on se, että ammattijärjestön puheenjohtaja ilmaisee sisäpiiritietoa näissä kysymyksissä tarkoitetun kaltaisille työtovereille, lukuun ottamatta ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen annetussa vastauksessa mainittuja tilanteita. Kansallisen tuomioistuimen on tarkastelussaan otettava huomioon sovellettavien kansallisten säännösten valossa erityisesti arviointiperusteet, jotka mainitaan myös kyseisessä vastauksessa.

Viides kysymys

55 Viidenteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata, kun otetaan huomioon neljään ensimmäiseen kysymykseen annetut vastaukset.

Oikeudenkäyntikulut

56 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Sisäpiirikauppoja koskevien säännösten ja määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä marraskuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/592/ETY 3 artiklan a alakohdan vastaista on se, että henkilö luovuttaa sisäpiiritietoa, kun kyseinen henkilö on saanut sisäpiiritiedon siinä ominaisuudessa, että hän on työntekijöiden valitsema yhtiön hallituksen jäsen tai konserniyhteistyötoimikunnan jäsen, ja kun tällainen sisäpiiritieto ilmaistaan sen ammattijärjestön puheenjohtajalle, johon nämä työntekijät kuuluvat ja joka on valinnut kyseisen henkilön yhteistyötoimikunnan jäseneksi, paitsi jos

— sisäpiiritiedon ilmaisemisen ja kyseisen henkilön työn, ammatin tai tehtävien suorittamisen välillä on läheinen yhteys, ja

— tämä sisäpiiritiedon ilmaiseminen on mainitun työn, ammatin tai tehtävien suorittamisen kannalta ehdottoman tarpeellista.

Kansallisen tuomioistuimen on tarkastelussaan otettava huomioon sovellettavien kansallisten säännösten valossa erityisesti

— **se seikka, että mainittua poikkeusta kiellosta ilmaista sisäpiiritietoa on tulkittava suppeasti**

— **se seikka, että jokaisella uudella sisäpiiritiedon ilmaisemisella voidaan lisätä vaaraa tämän tiedon käyttämisestä tarkoituksessa, joka on ristiriidassa direktiivin 89/592 kanssa, ja**

— **se, miten arkaluonteista sisäpiiritieto on.**

2) **Direktiivin 89/592 3 artiklan a alakohdan vastaista on se, että ammattijärjestön puheenjohtaja ilmaisee sisäpiiritietoa kolmannessa ja neljännessä kysymyksessä tarkoitetun kaltaisille työtovereille, lukuun ottamatta ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen annetussa vastauksessa mainittuja tilanteita.**

Kansallisen tuomioistuimen on tarkastelussaan otettava huomioon sovellettavien kansallisten säännösten valossa erityisesti arviointiperusteet, jotka mainitaan myös kyseisessä vastauksessa.

Allekirjoitukset